

Araguaia

amb el Bisbe Casaldaliga

Roger de Llúria 126, 3-1
08037 BARCELONA
Tel. 93 317 61 77
Fax 93 412 53 84
araguaia@pangea.org
www.araguaia.pangea.org

CARTA 94. FEBRER DE 2020

DAMIÃO PARIDZANÉ: 50 anys contra el genocidi del seu poble

Als 11 anys, el nen Damião Paridzané va ser expulsat de casa seva. Tota la seva família i parents van ser deportats de la seva terra ancestral. En Damião aviat es va quedar tot sol, sense família: el seu pare i el seu germà van morir a causa d'una infecció de xarampió a l'exili. La seva mare va ser portada a una altra comunitat. El 2012, però, després de mig segle de lluita, en Damião, ja amb 60 anys, cap de la seva tribu, va aconseguir trepitjar de nou la seva terra natal i dur la seva gent amb ell.

Al 1966, avions de l'exèrcit brasiler van deportar els 264 Xavante que vivien a la Terra Indígena Marãiwatsédé, aquí a la regió de l'Araguaia. Un terratinent havia "comprat" tota la seva àrea i en ella hi instal·laria el major latifundi d'Amèrica Llatina: la meitat de tot Catalunya.

Expulsats de la seva terra ancestral i amb l'estructura social afeblida, la cultura, les tradicions i la forma de vida dels Xavante van minvar fins gairebé extingir-se.

“

El govern va aprofitar que no parlàvem portuguès i va arribar per sorpresa per prendre la nostra terra.

Tots vàrem pujar a l'avió plorant. No ens van deixar dur les nostres robes, ni els nostres estris...Ens ho van fer deixar tot!

Damião Paridzané

50 anys més tard, però, al 2003, els ancians de Marãiwatsédé van voler tornar a la terra dels seus avantpassats abans de morir, com és costum. Els joves guerrers es van sentir obligats a donar-los aquest retorn i per això, aquell mateix any, 280 persones (nens, joves, adults i ancians) es van dirigir a les portes de la seva terra amb intenció de reprendre-la i tornar a viure (i morir) en ella.

Però en aquell moment la terra dels Xavante estava ocupada per un grapat de terratinents que no estaven disposats a deixar-los tornar.

Instigats per polítics i terratinents, els invasors van tallar carreteres i cremar més del 80% de la terra Marãiwatsédé. Així, no van permetre, per la força, als Xavante de retornar a la seva terra.

Començava llavors una llarga disputa judicial que no acabaria fins 9 anys després, quan el Tribunal Suprem del Brasil va donar finalment la raó als Xavante i ordenà l'expulsió dels invasors.

**LLEGIU LA HISTÒRIA SENCERA AL NOSTRE
BLOG: www.casaldaliga-causas.org**

Amèrica - Carisma - Esperança - Pobres - Negres - Indis - Terra - Fidelitat - Regne - Pasqua

Drets Humans - Poble de Déu - Tercer Món - Ecologia - Ecumenisme

No obstant això, la sortida dels terratinents no va ser pacífica. Van haver-hi enfrontaments organitzats amb la policia i actes vandàlics per a destruir (encara més) la terra dels indígenes.

Aquell any, a finals del 2012, en Pere Casaldàliga, que va ser el primer en denunciar la situació dels Xavante, va haver de marxar de casa seva per les amenaces de mort que va rebre dels terratinents.

“

En aquest territori, els nostres avantpassats, els nostres besavis vivien a la terra.

Aquest territori és l'origen del poble de Marãiwatsédé, en aquesta benvolguda terra es va crear el poble de Marãiwatsédé.

Ara la devolució ha començat, els ancians estan esperant fa molt temps per a treure els no-indis de la terra, han sofert molt.

Tota la seva vida patint, esperant perquè expulsessin els grans terratinents.

Damião Paridzané

Així estan els Xavante avui

Més de 1.200 Xavante viuen ara a la recuperada Terra Indígena de Marãiwatsédé.

No obstant això, els A'uwê Uptabi ("gent veritable"), com s'autodenomina aquest poble, han tornat a una terra que ha estat arrasada; molt diferent de la que van conèixer fa 50 anys.

Marãiwatsédé, que va ser el cor dels Xavante durant segles, s'enfronta avui al repte vital de l'escassetat d'aliments, la falta d'aigua, la terra empobrida per la desforestació, les re-invasions periòdiques i els incendis provocats, que encara es registren a la zona...

Però malgrat aquestes dificultats, els Xavante estan aconseguint apropiar-se a poc a poc del seu territori ancestral i construint nous llogarets, com és el seu costum.

Poc a poc, amb les aportacions solidàries i la seva empenta, van plantant a la seva terra, però sabem que és un procés que portarà dècades.

Gradualment estan recuperant els seus rituals i reconstruint la forma de vida que els dóna identitat i els fa ser Xavante. Poc a poc.

El camí que tenen per endavant és llarg i serà molt difícil. Les amenaces no falten.

Però, sempre guiats per la saviesa del seu Cap ("Cacique") Damião Paridzané, avui amb més de 60 anys i recolzats per tots/es, el poble Xavante de Marãiwatsédé no té por.

Per a ells, l'esperança sempre guanya!

US HA AGRADAT?

**REBEU MÉS HISTÒRIES I CURIOSITATS D'EN PERE CASALDÀLIGA
I LA SEVA FEINA A L'AMAZÒNIA**

Subscribiu-vos al BUTLLETÍ ELECTRÒNIC MENSUAL

Fet amb el des de l'Araguaia i des de Catalunya.
Sense intermediaris!

VISITEU: www.casaldaliga-causas.org

ENVIEU EMAIL: araguaia@casaldaliga-causas.org

TROBADA 2020

BRASIL-MÓN: RESISTIR I TRANSFORMAR

Compromís i militància en temps de feixismes

Des de fa temps estem assistint a un **augment de les ideologies d'extrema dreta** arreu del món. A què és degut? Què ha canviat?

A la trobada d'enguany volem reflexionar sobre aquest fet fent un recorregut des del que és més proper fins a la realitat mundial. Volem analitzar la realitat de les estratègies polítiques, socials i econòmiques neo-capitalistes, però també les estratègies i lluites de transformació més significatives.

Volem saber el perquè de les "extremes dretes" els "per què" del seu creixement, analitzar els grans interessos i controls del projecte neo-capitalista... I d'altra banda veure les respostes de moviments eco-feministes, projectes comunitaris, recursos comunals, economies locals-col·lectives; conèixer propostes de presències polítiques interessants...

També volem analitzar alguns aspectes de reivindicacions laborals, de vivenda, de salut d'alimentació, de respecte a les grans minoríes-nacions...

Ens agradarà saber com influeixen en aquests processos les presències eclesials i d'altres tradicions espirituals i religioses.

Des de Llatinoamèrica a la Mediterrània: els motius de l'avenç del feixisme

Al novembre de 2018 Brasil escollia un govern feixista. El seu President, Jair Bolsonaro, un capità retirat, fonamentava la seva campanya en l'agitació de l'odi i la por a les minories i ho escenificava amb **declaracions agressives** cap als pobles indígenes, la població negra, els moviments socials o els col·lectius LGTBI.

Ara, en complir-se poc més d'un any de govern d'extrema dreta, volem saber de primera mà com s'estan concretant i que impliquen les polítiques de Bolsonaro.

Volem conèixer directament com ho estan vivint els Pobles Indígenes; quin efecte estan tenint les decisions ultraliberals sobre els col·lectius minoritaris, sobre els drets socials, i sobre el Medi Ambient.

Brasil-Món: resistir i transformar és el títol de la nostra Trobada d'enguany.

D'una banda, perquè **mirarem de trobar explicacions a l'ascens de l'extrema dreta** arreu, des de la realitat llatinoamericana i arribant a casa nostra.

D'altra banda, perquè la "utopia continua" -ha de continuar- i, els moviments, organitzacions i grups que defensen la llibertat i la vida també s'estenen arreu, amb **noves fòrmules i mètodes d'acció**.

En aquests "tempos sombrios", **comprender el present a la llum de la Història** és un pas imprescindible per a transformar la realitat.

Amb les explicacions de:

Paulo Maldos

Va ser Secretari del Gabinet de Lula, ocupà alts càrrecs al govern de Dilma Rousseff, i que vindrà des del Brasil;

David Fernàndez

Activista, periodista, escriptor i Diputat al Parlament de Catalunya per la CUP de 2012 a 2015, i

Maria Dantas

Brasilera, Diputada d'ERC al Parlament Espanyol i defensora dels drets dels immigrants,

mirarem d'entendre perquè al Brasil han passat d'un govern d'esquerres -amb Lula- a un de feixista; o com és que l'extrema dreta ha entrat amb tanta força al Parlament Espanyol...

Però, sobretot, **mirarem d'obtenir pistes de com, davant d'aquest discurs de l'odi i de la por, podem resistir i transformar.**

En aquesta mateixa carta trobareu el tríptic informatiu de la Trobada d'enguany.

PERE CASALDÀLIGA, 92 ANYS DE COMPROMÍS I ESPERANÇA

El passat 16 de febrer, hem celebrat els 92 anys d'en Pere Casaldàliga. Ha rebut nombroses mostres de reconeixement, amistat i amor d'arreu del Món. Des de l'Associació Araguaia volem agrair a totes/s els que ens heu fet arribar el vostre missatge, ja sigui personalment o a través de les xarxes socials.

Enguany, la Martixu Ayuso, de l'Associació Araguaia amb el Bisbe Casaldàliga, ha anat fins a São Félix do Araguaia per passar aquest dia tan especial amb ell. Des del Mato Grosso estant, a la vora de l'Araguaia, ha escrit aquestes ratlles, que fem nostres.

Estimat Pere,

Celebrem la teva vida lliurada caminant al costat de la humanitat més empobrida.

Celebrem la teva poesia que canta la tendresa i la denúncia com a sagrament al servei de la vida.

Celebrem la teva passió per la Utopia late-motiv de la teva existència.

Celebrem el teu testimoni fet Bona notícia en Jesús de Natzaret, tot acompanyant l'alliberament de tots els pobles oprimits.

Amb alegria volem celebrar, també avui, la teva profunda mística que ens mostra Déu en el rostre de l'empobrit menyspreat.

I volem donar gràcies per la teva vida viscuda, mirall d'un amor més enllà del donar-te, el teu cant d'alliberament més enllà de tu mateix.

Gràcies per la transcendència de la teva petjada sobre aquesta terra vermella acompanyada sempre de profunda realitat i compromís.

Gràcies per la teva Esperança que ens ensenya que més enllà de tot, és possible creure i esperar en la Humanitat nova que està arribant.

Des del més profund del teu martiriàl silenci, ens convoques a tots a treballar pel Regne aquí i ara, i encara que la teva paraula estigui avui empresonada en un silenci sagrat, continua il·luminant el nostre camí.

Gràcies, Pere, germà, mestre i amic.

**VEIEU 19 IMATGES QUE HAN MARCAT
LA VIDA DEL BISBE CASALDÀLIGA**

www.casaldaliga-causas.org/19-imatges-casaldaliga/

«M'acusaran de ser
subversiu
I jo els diré: ho sóc.
Pel meu poble
en lluita, visc.
Amb el meu poble,
em marxa, vaig.»

Pere Casaldàliga

